

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžk/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017201803
Dátum vydania rozhodnutia: 17.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017201803.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: U.. W. B., bytom Y. XXX/X, S. O., právne zastúpený advokátskou kanceláriou Moško a Gúčik advokáti, s. r. o., so sídlom Štefanovičova 14, Bratislava, IČO: 36 856 355, proti žalovanému: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 24, Bratislava, IČO: 00 699 063, o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. marca 2018, č. k. 6Sa/89/2017-207, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. marca 2018, č. k. 6Sa/89/2017-207 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením č. k. 6Sa/89/2017-207 z 27. marca 2018 postupom podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu žalobcu z dôvodu neodstránenia jej väd, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať.

2. V odôvodnení uznesenia správny súd uviedol, že dňa 08. augusta 2016 bola doručená na Krajský súd v Bratislave žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy, ktorú správny súd uznesením č. k. 6Sa/26/2016-171 zo dňa 12. apríla 2017 odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP, pretože žalobca nepreukázal, že by bol v konaní zastúpený advokátom v zmysle § 49 ods. 1 SSP už v čase podania žaloby na súd. Z dôvodu žalobcom podanej kasačnej sťažnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnuté uznesenie, ktoré zrušil a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že súd nepostupoval správne, keď predčasne odmietol žalobu pre nedostatok právneho zastúpenia, pretože mal najskôr odstrániť vadu žaloby spočívajúcu v nepresnom a zmätočnom označení žalobcu a len následne po odstránení vady skúmať náležitosti plnej moci, resp. či žalobca je zastúpený advokátom.

3. Správny súd uviedol, že uznesením č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia odstránil vadu žaloby špecifikovanú vo výroku, uznesenie ktoré žalobca prevzal dňa 30. januára 2018. Žalobca bol v uznesení poučený o tom, že v prípade, ak v určenej lehote podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd v zmysle § 59 ods. 3 SSP podanie uznesením odmietne. Pretože žalobca neodstránil vady svojej žaloby, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať, nereagoval na uznesenie správneho súdu, správny súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

4. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak bola žaloba odmietnutá.

II.

Kasačná sťažnosť

5. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. j) SSP kasačnú sťažnosť. Uviedol, že odmietnutie žaloby považuje za nezákonné, a preto navrhol, aby napadnuté uznesenie podľa § 462 ods. 1 SSP bolo zrušené a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie.

6. Krajský súd uznesením č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018 vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia svoju žalobu zo dňa 03. augusta 2016 doplnil o označenie žalobcu. V odôvodnení predmetného uznesenia uviedol, že v zmysle právneho názoru uvedeného v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/14/2017 zo dňa 18. októbra 2017, vyzval sťažovateľa, aby presne špecifikoval, či vzhľadom na obsah žaloby podáva žalobu ako fyzická osoba - U. W. B., bytom Y. X, XXX XX S. O. alebo ako fyzická osoba podnikateľ (živnostník) - U. W. B. - A., so sídlom Y. X, XXX XX S. O., IČO: XX XXX XXX. Najvyšší súd SR ďalej konštatoval, že až po odstránení nedostatku žaloby a následnom posúdení plnej moci udelenej sťažovateľom advokátskej kancelárii Moško a Gúčík advokáti, s. r. o. bude krajský súd v konaní na základe podanej žaloby pokračovať.

7. Krajský súd v zmysle pokynov Najvyššieho súdu SR vydal uznesenie, na základe ktorého vyzval sťažovateľa na odstránenie väd podania vo veci samej. Predmetné uznesenie však krajský súd doručil len sťažovateľovi, a to napriek tomu, že sťažovateľ mal zástupcu so splnomocnením na celé konanie (pričom samotný krajský súd túto skutočnosť uviedol v uznesení č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018 pri identifikácii strán sporu). Pritom v zmysle ust. § 73 ods. 1 SSP, ak má účastník konania zástupcu so splnomocnením na celé konanie, je správny súd povinný doručovať písomnosti len tomuto zástupcovi a doručovanie iba účastníkovi je neúčinné. Porušením kogentných ustanovení o doručovaní dochádza k narušeniu právnej istoty a ochrany práv účastníkov konania. Rovnako postupoval krajský súd aj v prípade napadnutého uznesenia, ktoré opätovne doručoval len sťažovateľovi a nie jeho právnomu zástupcovi.

8. Doručenie uznesenia krajského súdu obsahujúceho výzvu na odstránenie väd podania vo veci samej nemalo vzhľadom na jeho doručenie len sťažovateľovi účinky riadneho doručenia, a preto neboli splnené podmienky na odmietnutie žaloby podľa § 59 ods. 3 SSP. Neodstránenie väd podania môže byť dôvodom na odmietnutie žaloby len za predpokladu, že žalobca bol na ich odstránenie riadne vyzvaný v súlade s § 59 ods. 1 a 2 SSP v spojení s § 73 ods. 1 SSP. Doručovaním uznesenia č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018 len sťažovateľovi sa krajský súd dopustil vady, ktorá mala za následok vydanie nezákonného rozhodnutia o odmietnutí žaloby. Navyše špecifikácia toho, čo mal sťažovateľ ako žalobca za účelom odstránenia údajnej vady žaloby vykonať, je z pohľadu žalobcu zmätočná, resp. nezrozumiteľná. Sťažovateľovi (žalobcovi) totiž nie je zrejmé, do súladu s ktorým ustanovením príslušného právneho predpisu upravujúceho správne súdne konanie má uviesť (opraviť) žalobu zo dňa 03. augusta 2016 prostredníctvom odstránenia vytknutých väd.

9. V záhlaví žaloby boli uvedené identifikačné údaje sťažovateľa v súlade s § 31 ods. 3, § 57 ods. 1, aj § 257 SSP v spojení s § 133 ods. 1 CSP prostredníctvom § 25 SSP. Vzhľadom na to, že v správnom súdnom konaní o žalobe proti inému zásahu sa na označenie žalobcu v súlade s ust. § 25 SSP použije analogicky ust. § 133 až 136 CSP, keďže SSP nemá osobitné ustanovenie o označení subjektov, sťažovateľ bol v žalobe riadne označený v súlade s ust. § 133 ods. 1 CSP menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu a dátumom narodenia. V bode 1 žaloby bolo potom výslovne uvedené, že inšpekcia žalovaného sa týkala podnikateľskej činnosti žalobcu ako podnikateľa. Preto boli v žalobe uvedené aj identifikačné údaje sťažovateľa - žalobcu ako podnikateľa.

10. Sťažovateľ udelil plnú moc svojmu právnomu zástupcovi ako fyzická osoba, čo je zrejmé z obsahu plnej moci. Nič na tom nemení ani uvedenie údajov, ktoré sťažovateľa identifikovali ako fyzickú osobu - podnikateľa. Sťažovateľ je ako fyzická osoba podnikateľom a nezákonný zásah sa týkal práve jeho podnikateľskej činnosti. Preto boli v plnej moci uvedené aj údaje, ktoré túto skutočnosť vyjadrovali. Plná moc bola udelená pred spísaním žaloby a bola k žalobe priložená v okamihu jej podania na súd.

11. Sťažovateľ už v priebehu konania opakovane uviedol a zdôvodnil, že tak plná moc udelená advokátskej kancelárii Moško a Gúčik advokáti, s. r. o. ako aj žaloba zo dňa 03. augusta 2016 sú bezvadné a sťažovateľ v nich bol riadne, dostatočne a bezsporne identifikovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami SSP v spojení s príslušnými ustanoveniami CSP.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd svojim uznesením zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave vydané dňa 27. marca 2018 v konaní sťažovateľa (žalobcu) proti žalovanému Protimonopolnému úradu SR č. k. 6Sa/26/2016-207 o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy a aby vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného

13. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že z uznesenia krajského súdu zo dňa 23. januára 2018 jasne vyplýva, že odstrániť túto vadu môže len sťažovateľ, a že ide o vadu, pre ktorú nemožno v konaní pokračovať a až po odstránení zmätočnosti označenia žalobcu krajský súd pristúpi k skúmaniu náležitostí plnej moci. Podľa jeho názoru doručenie uznesenia zo dňa 23. januára 2018 na odstránenia väd podania len sťažovateľovi má účinky riadneho doručenia.

14. Zároveň žalovaný uviedol, že sťažovateľovi bolo zrejmé, aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, aj z úkonov krajského súdu, čo má v súdnom konaní vykonať a ako bude krajský súd postupovať, okrem toho podanie mohol vykonať sťažovateľ, resp. advokát aj z vlastného podnetu.

15. V súvislosti s namietaným spôsobom doručenia sa obhajoba advokáta žalovanému javí ako účelová. Advokát nereagoval na uznesenie krajského súdu zo dňa 23. januára 2018 z dôvodu, že mu nebolo riadne doručené, ale na uznesenie krajského súdu zo dňa 27. marca 2018 už reagoval, hoci tvrdí, že mu tieto uznesenia krajského súdu neboli doručené.

16. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nedoplnil svoje podanie, žalovaný mal za to, že postup súdu je správny. Na základe vyššie uvedeného žalovaný súhlasil so závermi krajského súdu a mal za to, že krajský súd nemal inú možnosť, ako postupovať podľa § 59 ods. 3 SSP a podanie odmietnuť. Navrhol preto, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol a náhradu trov konania mu nepriznal.

IV.

Vyjadrenie žalobcu

17. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 18. októbra 2017, sp. zn. 6Sžk/14/2017 vyslovil názor, že najskôr sa má odstrániť vada žaloby a len následne po jej odstránení treba skúmať náležitosti plnej moci. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu (ani zo žiadneho zákonného ustanovenia) však nevyplýva záver, že konajúci súd môže v predmetnom správnom súdnom konaní ignorovať právne zastúpenie toho subjektu práva (žalobcu), ktorého uznesením vyzýva na odstránenie väd žaloby a ktorým udelené splnomocnenie bolo k žalobe spísanej advokátom priložené.

18. Postup súdu, ktorý žalobcu núti konať v správnom súdnom konaní tak, akoby nebol zastúpený advokátom, je za danej procesnej situácie v príkrom rozpore so samotným inštitútom obligatórneho právneho zastúpenia a princípov, na ktorých je Správny súdny poriadok postavený. Najmä pri zohľadnení faktu, že predmetné podanie (žalobu) spísal a podal právny zástupca sťažovateľa (žalobcu), s ktorým súd prvého stupňa v danom konaní riadne konal a ktorého nakoniec uviedol aj v uznesení č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018 a v napadnutom uznesení.

19. Pokiaľ žalovaný uviedol, že sťažovateľovi malo byť zrejmé aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR ako aj z úkonov krajského súdu, čo má v konaní vykonať a ako bude krajský súd postupovať a okrem toho podanie mohol vykonať sťažovateľ, resp. advokát aj z vlastného podnetu, takéto tvrdenie nemá akúkoľvek oporu v platnej legislatíve. Ak by aj sťažovateľ fakticky mohol odstrániť nedostatky podania bez výzvy súdu, nedáva to konajúcemu súdu právo odmietnuť žalobu bez doručenia kvalifikovanej výzvy. Navyše sťažovateľ (aj jeho právny zástupca) mohol akúkoľvek vadu žaloby odstrániť až po doručení výzvy súdu, v ktorej by boli zrozumiteľne a určito špecifikované také náležitosti podania, ktoré sú vyžadované konkrétnym zákonným ustanovením a ktoré žaloba neobsahuje. V samotnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR však nie je uvedené žiadne zákonné ustanovenie upravujúce správne súdne konanie, ktoré by stanovovalo, že fyzická osoba podnikateľ by mala ako žalobca uvádzať iné údaje ako fyzická osoba nepodnikateľ.

20. Pokiaľ žalovaný namietal, že právny zástupca sťažovateľa nereagoval na uznesenie č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018, ktoré obsahovalo výzvu na odstránenie vady žaloby z dôvodu, že mu nebolo riadne doručené, ale na uznesenie reagoval, hoci tvrdí, že mu tieto uznesenia neboli doručené, žalobca uviedol, že uznesenie č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018 svojmu právnenému zástupcovi neodovzdal, nakoľko v ňom bol uvedený aj jeho advokát a mal teda za to, že výzva bola doručená aj jeho advokátovi. Až po doručení uznesenia o odmietnutí žaloby sa žalobca obrátil na svojho advokáta so žiadosťou o vysvetlenie vzniknutej situácie. Vo svetle vyššie uvedených skutočností je tvrdenie žalovaného, že námietky sťažovateľa ohľadom nedoručovania jeho advokátovi sú účelové, irelevantné

21. Sťažovateľa nemožno viniť zo zanedbania svojich povinností, nakoľko samotný krajský súd postupoval rozporuplne. Sťažovateľ sa podanou žalobou domáhal ochrany pred nezákonným zásahom zo strany PMÚ. Podanej žalobe priznal odkladný účinok, žaloba bola doručená PMÚ na vyjadrenie, následne bola podaná „replika“ zo strany sťažovateľa a „duplika“ zo strany PMÚ, ako aj ďalšie vyjadrenia oboch strán. Až po týchto úkonoch krajský súd odmietol podanú žalobu bez jej vecného prejednania. Nekonzistentne postupoval krajský súd aj pri doručovaní uznesenia č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018, ktoré obsahovalo výzvu na odstránenie vady žaloby, nakoľko toto uznesenie doručoval sťažovateľovi na adresu prevádzkarne - X. XX, I., teda sídla sťažovateľa, pričom následné uznesenie o odmietnutí žaloby doručil na adresu Y. XXX/X, S. O., teda bydlisko sťažovateľa.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd svojím uznesením zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave vydané dňa 27. marca 2018 v konaní sťažovateľa (žalobcu) proti žalovanému Protimonopolnému úradu SR sp. zn. 6Sa/26/2016-207 o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy a aby vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

V.

Posúdenie vecí kasačným súdom

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti sťažovateľa (453 ods. 1 a ods. 2 SSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

24. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

26. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 25 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

28. Podľa § 59 ods. 3 SSP ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

29. Podľa § 73 ods. 1 SSP ak má účastník konania zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Písomnosť sa doručuje aj účastníkovi konania, ak účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, alebo ak o tom správny súd rozhodne s ohľadom na povahu veci. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané správnym súdom sa doručujú iba zástupcovi.

30. Podľa § 257 SSP v žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť a) označenie druhu žaloby, b) označenie žalovaného, c) označenie alebo opis, prípadne číslo iného zásahu orgánu verejnej správy, voči ktorému sa žalobca domáha ochrany, d) žalobné body, e) označenie dôkazov, ak sa ich žalobca dovoľáva, f) žalobný návrh.

31. Podľa § 133 ods. 1 a 2 CSP fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom. Právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

32. Predmetom kasačného konania bolo uznesenie krajského súdu č. k. 6Sa/89/2017-207 z 27. marca 2018, ktorým podľa § 59 ods. 3 SSP odmietol žalobu žalobcu, keď dospel k záveru, že žalobca neodstránil jej vady, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať a na uznesenie krajského súdu nereagoval. Krajský súd uznesením č. k. 6Sa/89/2017-204 zo dňa 23. januára 2018, doručeným žalobcovi, vyzval

žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia odstránil vadu žaloby tak, že mal doplniť označenie žalobcu, teda či vzhľadom na obsah žaloby podáva žalobu ako fyzická osoba - U.. W. B., alebo ako fyzická osoba - podnikateľ - U.. W. B. - A. a zároveň ho poučil o tom, že v prípade, ak v určenej lehote podanie nedoplní alebo neopraví, v zmysle § 59 ods. 3 SSP podanie uznesením odmietne.

33. Spornou otázkou v danom prípade bolo posúdenie doručovania uznesenia č. k. 6Sa/89/2017-204 z 23. januára 2018, ktoré krajský súd doručoval iba žalobcovi. Podľa názoru kasačného súdu predmetné uznesenie v súlade s ust. § 73 ods. 1 SSP malo byť doručované aj jeho právnomu zástupcovi. Neuniklo pritom pozornosti kasačného súdu, že v záhlaví predmetného uznesenia bola uvedená aj advokátska kancelária Moško a Gúčik advokáti, s. r. o. ako právny zástupca žalobcu.

34. K tvrdeniam žalovaného, že písomnosť sa doručuje účastníkovi konania, ak má účastník konania osobne v konaní niečo vykonať alebo ak o tom správny súd rozhodne s ohľadom na povahu veci, v zmysle čoho krajský súd doručoval písomnosti len žalobcovi, kasačný súd uvádza, že v prípade ak má žalobca niečo v konaní sám vykonať, tak sa písomnosť v zmysle § 73 ods. 1 SSP doručuje tak žalobcovi ako aj jeho právnomu zástupcovi.

35. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa kasačný súd v plnom rozsahu s argumentáciou žalobcu stotožnil, napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SPP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

36. Súčasne krajský súd v novom rozhodnutí opätovne rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

37. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.